

Pamatnostādnes

**Pamatnostādnes 05/2021 par mijiedarbību starp 3. panta
piemērošanu un noteikumiem par starptautisko nosūtīšanu
saskaņā ar VDAR V nodaļu**

Versija 2.0

Pieņemtas 2023. gada 14. februārī

Versiju vēsture

Versija 2.0	14.02.2023.	Pamatnostādņu pieņemšana pēc sabiedriskās apspriešanas
Versija 1.0	18.11.2021.	Pamatnostādņu pieņemšana sabiedriskajai apspriešanai

KOPSAVILKUMS

VDAR neparedz juridisku definīciju jēdzienam “personas datu nosūtīšana uz trešo valsti vai starptautisku organizāciju”. Tāpēc EDAK ir izstrādājusi šīs pamatnostādnes, lai precizētu, kuriem scenārijiem būtu jāpiemēro V nodaļas prasības, un šajā nolūkā ir noteikusi trīs kumulatīvus kritērijus tam, lai apstrādes darbību kvalificētu kā nosūtīšanu:

- 1) uz pārzini vai apstrādātāju (“eksportētāju”) saistībā ar konkrēto apstrādi attiecas VDAR noteikumi;
- 2) eksportētājs, nosūtot personas datus, uz kuriem attiecas šī apstrāde, tos izpauž vai citādi dara pieejamus citam pārzinim, kopīgam pārzinim vai apstrādātājam (“importētājam”);
- 3) importētājs atrodas trešā valstī neatkarīgi no tā, vai saskaņā ar 3. pantu uz šo importētāju attiecas VDAR noteikumi saistībā ar konkrēto apstrādi vai ne, vai arī importētājs ir starptautiska organizācija.

Ja ir izpildīti visi trīs EDAK noteiktie kritēriji, tad notiek nosūtīšana, kam piemēro VDAR V nodaļu. Tas nozīmē, ka nosūtīšana var notikt tikai saskaņā ar zināmiem nosacījumiem, piemēram, saistībā ar Eiropas Komisijas lēmumu par aizsardzības līmeņa pietiekamību (45. pants) vai nodrošinot atbilstošas garantijas (46. pants). V nodaļas noteikumu mērķis ir nodrošināt personas datu pastāvīgu aizsardzību pēc tam, kad tie ir nosūtīti uz trešo valsti vai starptautisko organizāciju.

Un otrādi, ja minētie trīs kritēriji nav izpildīti, nosūtīšana nenotiek un VDAR V nodaļa netiek piemērota. Tomēr šajā kontekstā ir svarīgi atgādināt, ka pārzinim vienmēr ir jāievēro pārējie VDAR noteikumi un ka pārzinis pilnībā atbild par savām apstrādes darbībām neatkarīgi no tā, kur tās notiek. Kaut arī noteikta datu nosūtīšana varētu nebūt kvalificējama kā nosūtīšana saskaņā ar V nodaļu, šāda datu apstrāde tik un tā var būt pakļauta augstam riskam, jo notiek ārpus ES, piemēram, gadījumā, ja trešā valstī ir spēkā pretrunīgi valsts tiesību akti vai valdībai ir nesamērīga piekļuve datiem. Šie riski ir jāņem vērā, cita starpā veicot pasākumus saskaņā ar 5. pantu (“Personas datu apstrādes principi”), 24. pantu (“Pārziņa atbildība”) un 32. pantu (“Apstrādes drošība”), lai šāda apstrādes darbība būtu likumīga saskaņā ar VDAR.

Lai sniegtu plašākas praktiskās norādes, šajās pamatnostādnēs ir iekļauti dažādi piemēri par datu plūsmām uz trešajām valstīm, kuri ilustrēti arī pielikumā.

Saturs

Kopsavilkums	3
1 Ievads	5
2 Kritēriji, lai apstrādes darbību kvalificētu kā personas datu nosūtīšanu uz trešo valsti vai starptautisku organizāciju	6
2.1 Uz pārzini vai apstrādātāju (“eksportētāju”) saistībā ar konkrēto apstrādi attiecas VDAR noteikumi.....	7
2.2 Eksportētājs, nosūtot personas datus, uz kuriem attiecas šī apstrāde, tos izpauž vai citādi dara pieejamus citam pārzinim, kopīgam pārzinim vai apstrādātājam (“importētājam”).....	7
2.3 Importētājs atrodas trešā valstī neatkarīgi no tā, vai saskaņā ar 3. pantu uz šo importētāju attiecas VDAR noteikumi saistībā ar konkrēto apstrādi vai ne, vai arī importētājs ir starptautiska organizācija.	11
3 Sekas gadījumā, ja notiek personas datu nosūtīšana.....	13
4 Sniedzamās garantijas, ja personas dati tiek apstrādāti ārpus EEZ, bet nosūtīšana nenotiek.....	15
Pielikums. 1.–12. piemēra ilustratīvi skaidrojumi	17

Eiropas Datu aizsardzības kolēģija,

ņemot vērā 70. panta 1. punkta e) apakšpunktu Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa Regulā (ES) 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (tālāk tekstā "VDAR" vai "regula"),

ņemot vērā EEZ līgumu un jo īpaši tā XI pielikumu un 37. protokolu, kas grozīts ar EEZ Apvienotās komitejas 2018. gada 6. jūlija Lēmumu Nr. 154/2018¹,

ņemot vērā sava Reglamenta 12. un 22. punktu,

IR PIEŅĒMUSI ŠĪS PAMATNOSTĀDNES.

1 IEVADS

1. Saskaņā ar VDAR 44. pantu² regulas V nodaļā minētie nosacījumi attiecas uz tādu personas datu nosūtīšanu, "kas tiek apstrādāti vai kurus ir paredzēts apstrādāt pēc nosūtīšanas uz trešo valsti vai starptautisku organizāciju"³. V nodaļas galvenais mērķis ir nodrošināt, lai VDAR garantētais aizsardzības līmenis netiktu apdraudēts, kad personas dati tiek nosūtīti uz "trešajām valstīm vai starptautiskām organizācijām"⁴.
2. Tādēļ V nodaļas noteikumu mērķis ir nodrošināt personas datu pastāvīgu aizsardzību pēc tam, kad tie ir nosūtīti uz trešo valsti vai starptautisko organizāciju. Ja personas dati tiek apstrādāti ES, tos aizsargā ne tikai VDAR noteikumi, bet arī citi ES un dalībvalstu līmeņa noteikumi, kuriem ir jāatbilst VDAR (tostarp iespējamām atkāpēm tajā) un galu galā arī ES Pamattiesību un brīvību hartai. Ja personas datus nosūta vai dara pieejamus vienībām ārpus ES teritorijas vai starptautiskām organizācijām, fizisku personu tiesību un brīvību aizsardzības līmenis, visticamāk, pēc būtības nebūs līdzvērtīgs tam līmenim, ko nodrošina Savienības visaptverošais tiesiskais regulējums.
3. Aizsardzības nepārtrauktību var nodrošināt dažādos veidos, piemēram, ar tādas trešās valsts vai starptautiskas organizācijas tiesisko regulējumu, kas gūst labumu no Eiropas Komisijas lēmuma par aizsardzības līmeņa pietiekamību (45. pants), vai izmantojot instrumentu starp datu eksportētāju un importētāju, kas nodrošina atbilstošas garantijas (46. pants)⁵. Paļaujoties uz kādu no VDAR 46. pantā

¹ Atsauces uz "ES" un "dalībvalstīm" šajā dokumentā būtu jāsaprot kā atsauces attiecīgi uz "EEZ" un "EEZ dalībvalstīm".

² "Personas datus, kas tiek apstrādāti vai kurus ir paredzēts apstrādāt pēc nosūtīšanas uz trešo valsti vai starptautisku organizāciju, nosūta tikai tad, ja, ņemot vērā citus šīs regulas noteikumus, pārzinis un apstrādātājs ir ievērojuši šajā nodaļā paredzētos nosacījumus, ietverot arī personas datu tālāku nosūtīšanu no trešās valsts vai starptautiskās organizācijas uz citu trešo valsti vai citu starptautisku organizāciju."

³ "Starptautiska organizācija" ir organizācija un tai pakārtotas struktūras, kas ir starptautisko publisko tiesību subjekti, vai jebkura cita struktūra, kura ir izveidota ar divu vai vairāku valstu nolīgumu vai uz tāda nolīguma pamata.

⁴ Tas ir īpaši uzsvērts ne vien 101. apsvērumā, bet arī 44. panta 2. teikumā, kurā teikts: "Piemēro visus šīs nodaļas noteikumus, lai nodrošinātu, ka nemazinās ar šo regulu garantētais fizisku personu aizsardzības līmenis."

⁵ Ja ar izmantoto nosūtīšanas instrumentu nevar nodrošināt aizsardzības nepārtrauktību, piemēram, ja tiek atcelts saskaņā ar 45. pantu izsniegtais lēmums par aizsardzības līmeņa pietiekamību, sertifikācijas mehānisms saskaņā ar 46. panta 2. punkta f) apakšpunktu vairs nav spēkā vai pieņemtie papildu pasākumi (vairs) nav efektīvi,

minētajiem nosūtīšanas instrumentiem, ir jāizvērtē, vai tie nodrošina nosūtīto datu aizsardzības līmeni, kas pēc būtības ir līdzvērtīgs ES garantētajam, vai arī ir jāīsteno papildu pasākumi⁶.

4. Ja pārzinis vai apstrādātājs nosūta datus importētājam trešā valstī, uz kuru apstrādi attiecas VDAR 3. panta 2. punkts, VDAR nodrošināto aizsardzību tamlīdzīgi var apdraudēt tiesiskais regulējums, kas attiecas uz importētāju. Tā var notikt, piemēram, gadījumā, ja trešās valsts noteikumi par valdības piekļuvi personas datiem pārsniedz to līmeni, kas demokrātiskā sabiedrībā ir nepieciešams un samērīgs (lai garantētu vienu no svarīgajiem mērķiem, kas atzīti arī Savienības vai dalībvalstu tiesību aktos, piemēram, VDAR 23. panta 1. punktā uzskaitītos). V nodaļas noteikumi ir paredzēti šādu risku kompensēšanai un 3. pantā noteiktās VDAR teritoriālās darbības jomas paplašināšanai.
5. Turpmāko iedaļu mērķis ir precizēt mijiedarbību starp 3. pantu un VDAR noteikumiem par starptautisko nosūtīšanu saskaņā ar V nodaļu. Mērķis ir palīdzēt pārziniem un apstrādātājiem noteikt, vai apstrādes darbība ir nosūtīšana uz trešo valsti vai starptautisko organizāciju un vai tādējādi tiem ir jāatbilst VDAR V nodaļas noteikumiem. Šis precizējums ir svarīgs arī tādēļ, lai uzraudzības iestādes konsekvēnti interpretētu un piemērotu VDAR.
6. Kā sīkāk paskaidrots 4. iedaļā, katrā ziņā ir svarīgi paturēt prātā, ka, lai gan noteikta datu plūsma, uz ko attiecas 3. pants, var nebūt vienmēr klasificējama kā nosūtīšana saskaņā ar V nodaļu, šādu datu apstrāde ārpus ES tomēr var būt pakļauta augstam riskam, kuram ir jāparedz garantijas. Neskatoties uz to, vai apstrāde notiek ES vai ne, pārziniem un apstrādātājiem, uz kuriem attiecas VDAR noteikumi saistībā ar konkrēto apstrādi, vienmēr ir jāievēro visi attiecīgie VDAR noteikumi, piemēram, 32. panta pienākums īstenot tehniskos un organizatoriskos pasākumus, cita starpā ņemot vērā ar apstrādi saistītos riskus.

2 KRITĒRIJI, LAI APSTRĀDES DARBĪBU KVALIFICĒTU KĀ PERSONAS DATU NOSŪTĪŠANU UZ TREŠO VALSTI VAI STARPTAUTISKU ORGANIZĀCIJU

7. VDAR neparedz juridisku definīciju jēdzienam “personas datu nosūtīšana uz trešo valsti vai starptautisku organizāciju”⁷, un attiecīgā tiesu prakse ir ierobežota⁸. Tā kā VDAR nav iekļauta nosūtīšanas definīcija, rodas juridiska nenoteiktība par precīzu darbības jomu tiem pienākumiem, kuri izriet no V nodaļas, un par 3. panta un V nodaļas mijiedarbību. Tāpēc ir būtiski precizēt šo jēdzienu.
8. Ņemot vērā, ka EDAK saskaņā ar VDAR 70. panta 1. punkta b) apakšpunktu ir uzdevums konsultēt Eiropas Komisiju par visiem jautājumiem, kas attiecas uz personas datu aizsardzību Savienībā, tostarp par visiem regulas aspektiem, par kuriem, pēc tās domām, ir nepieciešami turpmāki skaidrojumi, EDAK

ir jāveic pasākumi, lai nepazeminātu aizsardzības līmeni un nodrošinātu attiecīgās apstrādes likumību, piemēram, ieviešot citu nosūtīšanas instrumentu un/vai efektīvus papildu pasākumus.

⁶ Sk. EDAK lēmumus 01/2020 par pasākumiem, kas papildina nosūtīšanas instrumentus nolūkā nodrošināt atbilstību ES personas datu aizsardzības līmenim, EDAK lēmumus 02/2020 attiecībā uz Eiropas būtiskajām garantijām uzraudzības pasākumiem un EST 2020. gada 16. jūlija spriedumu lietā *Data Protection Commissioner pret Facebook Ireland Ltd un Maximillian Schrems*, C-311/18, EU:C:2020:559.

⁷ 44. panta 1. teikums.

⁸ Piemēram, EST 2003. gada 6. novembra spriedums lietā *Bodil Lindqvist*, C-101/01, EU:C:2003:596, saskaņā ar kuru nosūtīšana ir apstrādes darbība un, ņemot vērā iepriekšējo Direktīvu 95/46, nosūtīšana uz trešo valsti nenotiek, ja dati ir publicēti tīmekļvietnē, kas glabājas pie ES reģistrēta mītnāšanas pakalpojumu sniedzēja.

aicina Eiropas Komisiju pievērst īpašu uzmanību šim jautājumam saistībā ar ziņojumu par VDAR novērtēšanu un pārskatīšanu atbilstīgi 97. pantam.

9. Katrā ziņā, ņemot vērā to, ka VDAR 70. panta 1. punkta e) apakšpunktā EDAK ir noteikts uzdevums nākt klajā ar pamatnostādnēm, ieteikumiem un paraugpraksi, lai veicinātu šīs regulas konsekventu piemērošanu, EDAK ir izstrādājusi šīs pamatnostādnes, lai precizētu, kuriem scenārijiem būtu jāpiemēro V nodaļas prasības. Šajā nolūkā EDAK ir noteikusi trīs kumulatīvus kritērijus tam, lai apstrādes darbību kvalificētu kā nosūtīšanu:
- 1) uz pārzini vai apstrādātāju ("eksportētāju") saistībā ar konkrēto apstrādi attiecas VDAR noteikumi;
 - 2) eksportētājs, nosūtot personas datus, uz kuriem attiecas šī apstrāde, tos izpauž vai citādi dara pieejamus citam pārzinim, kopīgam pārzinim vai apstrādātājam ("importētājam");
 - 3) importētājs atrodas trešā valstī neatkarīgi no tā, vai saskaņā ar 3. pantu uz šo importētāju attiecas VDAR noteikumi saistībā ar konkrēto apstrādi vai ne, vai arī importētājs ir starptautiska organizācija.
10. Šajā sakarā ir svarīgi atgādināt, ka jautājums par to, vai saskaņā ar 3. pantu ir jāpiemēro VDAR, vienmēr ir jāizvērtē saistībā ar noteiktu apstrādes darbību, nevis attiecībā uz konkrētu vienību (piemēram, uzņēmumu)⁹.
11. EDAK arī atgādina, ka VDAR piemēro, neskarot starptautisko tiesību normas, piemēram, tās, kas reglamentē trešo valstu diplomātisko misiju un konsulātu, kā arī starptautisku organizāciju privilēģijas un imunitāti (neatkarīgi no to atrašanās vietas)¹⁰.

2.1 Uz pārzini vai apstrādātāju ("eksportētāju") saistībā ar konkrēto apstrādi attiecas VDAR noteikumi

12. Pirmais kritērijs nosaka, ka attiecīgā apstrāde atbilst VDAR 3. panta prasībām, proti, uz pārzini vai apstrādātāju attiecas VDAR noteikumi saistībā ar konkrēto apstrādi. Tas ir sīkāk izklāstīts EDAK pamatnostādnēs 3/2018 par VDAR teritoriālo darbības jomu (3. pants).
13. Ir vērts uzsvērt, ka uz pārziniem un apstrādātājiem, kuri neveic uzņēmējdarbību ES, saistībā ar konkrēto apstrādi var attiekties VDAR noteikumi saskaņā ar 3. panta 2. punktu, un tādējādi tiem ir jāievēro regulas V nodaļa, nosūtot personas datus pārzinim vai apstrādātājam tajā pašā vai citā trešā valstī, vai starptautiskai organizācijai, ņemot vērā, ka VDAR minētie pienākumi neatšķiras pārziniem vai apstrādātājiem, kuri veic uzņēmējdarbību ES, un pārziniem vai apstrādātājiem, kuri veic uzņēmējdarbību ārpus ES un uz kuru datu apstrādi attiecas 3. panta 2. punkts.
14. Var arī atzīmēt, ka VDAR — tostarp tās V nodaļa — attiecas uz personas datu apstrādi, ko veic ES dalībvalstu vēstniecības un konsulāti, kas atrodas ārpus ES, jo šāda apstrāde ietilpst VDAR darbības jomā, pamatojoties uz 3. panta 3. punktu¹¹.

2.2 Eksportētājs, nosūtot personas datus, uz kuriem attiecas šī apstrāde, tos izpauž vai citādi dara pieejamus citam pārzinim, kopīgam pārzinim vai apstrādātājam ("importētājam")

⁹ Sk. EDAK pamatnostādnes 3/2018 par VDAR teritoriālo darbības jomu (3. pants), 5. lpp. un 1.–3. iedaļa.

¹⁰ Turpat, sk. 23. lpp.

¹¹ Turpat, sk. 22. lpp.

15. Otrais kritērijs paredz, ka eksportētājs, nosūtot datus, tos izpauž vai citādi dara pieejamus citam pārzinim vai apstrādātājam. EDAK pamatnostādnes 07/2020 ir sīkāk precizēti pārziņa un apstrādātāja jēdzieni. Jāpatur prātā, ka pārziņa, kopīgā pārziņa un apstrādātāja jēdzieni ir *funkcionāli* jēdzieni, jo to mērķis ir sadalīt pienākumus atbilstoši pušu faktiskajiem uzdevumiem, un *autonomi* jēdzieni tādā nozīmē, ka tie galvenokārt jāinterpretē saskaņā ar ES datu aizsardzības tiesību aktiem. Ir jāanalizē katrs konkrētais gadījums par attiecīgo apstrādi un iesaistīto dalībnieku uzdevumiem¹².
16. Piemēram, personas datus var “darīt pieejamus” šādi: izveidojot kontu, piešķirot piekļuves tiesības esošam kontam, “apstiprinot”/“pieņemot” faktisku pieprasījumu pēc attālinātās piekļuves, iegulstot cieto disku vai ievadot paroli failā. Jāpatur prātā, ka attālināta piekļuve no trešās valsts (pat, ja personas dati tiek tikai attēloti ekrānā, piemēram, atbalsta sniegšanas, traucējumu meklēšanas vai administrēšanas nolūkos) un/vai glabāšana mākonī ārpus EEZ, ko piedāvā pakalpojumu sniedzējs, arī tiek uzskatīta par nosūtīšanu, ja ir izpildīti 3 iepriekš minētie 9. punkta kritēriji¹³.
17. Un otrādi, V nodaļa neattiecas uz “iekšējo apstrādi”, proti, ja, nosūtot datus, tos neizpauž vai citādi nedara pieejamus citam pārzinim vai apstrādātājam, tostarp gadījumos, kad šāda apstrāde notiek ārpus ES¹⁴. Šajā gadījumā pārzinis vai apstrādātājs joprojām atbild par apstrādi, tostarp par to, lai nodrošinātu atbilstību visiem attiecīgajiem un tieši piemērojamajiem VDAR noteikumiem un garantijām (sk. arī 4. iedaļu). Piemēram, EEZ uzraudzības iestādes var piespiest šīs vienības ievērot VDAR noteikumus, un datu subjekti var saņemt kompensāciju, ja tiek pārkāptas viņu tiesības.
18. Turklāt šo otro kritēriju nevar uzskatīt par izpildītu, ja nav neviena pārziņa vai apstrādātāja, kas datus nosūtītu vai darītu pieejamus citam pārzinim vai apstrādātājam (t. i., nav “eksportētāja”), piemēram, ja datus saņēmējam izpauž pats datu subjekts¹⁵.

1. piemērs. Pārzinis trešajā valstī vāc datus tieši no datu subjekta, kas atrodas ES (saskaņā ar VDAR 3. panta 2. punktu)

Marija, kas dzīvo Itālijā, aizpilda veidlapu interneta apgērbu veikala tīmekļvietnē un ievada tajā savu vārdu, uzvārdu un pasta adresi, lai noformētu pasūtījumu un saņemtu kleitu, ko tikko iegādājās internetā, atrodoties savā dzīvesvietā Romā. Interneta apgērbu veikala tīmekļvietni pārvalda trešās valsts uzņēmums, kas neatrodas ES, bet tā uzņēmējdarbība ir mērķēta uz ES tirgu. Šajā gadījumā datu subjekts (Marija) nodod savus personas datus trešās valsts uzņēmumam. To neuzskata par personas datu nosūtīšanu, jo datus nenodod eksportētājs (pārzinis vai apstrādātājs), bet gan pārzinis tos vāc tieši no datu subjekta saskaņā ar VDAR 3. panta 2. punktu. Tādējādi V nodaļa uz šo gadījumu neattiecas.

¹² Sk. EDAK pamatnostādnes 07/2020 par pārziņa un apstrādātāja jēdzieniem VDAR, 9. lpp.

¹³ Sk. EDAK ieteikumus 01/2020 par pasākumiem, kas papildina nosūtīšanas instrumentus nolūkā nodrošināt atbilstību ES personas datu aizsardzības līmenim, 11. lpp., 13. punkts un 28. zemsvītras piezīme.

¹⁴ Tas ir atspoguļots arī VDAR 46. pantā minētajā pieejā attiecībā uz līgumiskiem/divpusējiem nosūtīšanas instrumentiem, kas noslēgti starp dažādām vienībām, kuras veic pārziņa vai apstrādātāja pienākumus.

¹⁵ Datu subjektu nevar uzskatīt par pārzini vai apstrādātāju. Tas izriet no VDAR 4. panta 10. punkta, kurā ir nošķirts pārzinis/apstrādātājs un datu subjekts. Tādējādi datu subjektu, kas atklāj savus personas datus, nevar uzskatīt par “eksportētāju”. Tas neskar faktu, ka fiziska persona var būt pārzinis vai apstrādātājs saskaņā ar VDAR 4. panta 7. un 8. punktu (piemēram, kā pašnodarbināta persona). Tomēr minētais neierobežo to fizisko personu aizsardzību, kas darbojas kā pārzinis vai apstrādātājs, gadījumā, ja ir runa par pašas fiziskās personas datiem. Turklāt ir svarīgi atgādināt, ka, ja personas datu apstrādi veic “fiziska persona tikai personiska vai mājsaimnieciska pasākuma gaitā”, šāda apstrāde saskaņā ar 2. panta 2. punkta c) apakšpunktu neietilpst VDAR materiālajā darbības jomā. Visbeidzot, jāatzīmē, ka personas dati, kas izpausti ar sīkfaiļiem, netiek uzskatīti par tādiem, ko datu subjekts ir izpaudis tieši, bet gan par datu subjekta apmeklētās tīmekļvietnes operatora veiktu nosūtīšanu.

Tomēr trešās valsts uzņēmumam būs jāpiemēro VDAR noteikumi, jo uz tā apstrādes darbībām attiecas 3. panta 2. punkts¹⁶.

2. piemērs. Pārzinis trešā valstī vāc datus tieši no datu subjekta, kas atrodas ES (saskaņā ar VDAR 3. panta 2. punktu), un dažām apstrādes darbībām izmanto apstrādātāju ārpus ES

Marija, kas dzīvo Itālijā, aizpilda veidlapu interneta apgērbu veikala tīmekļvietnē un ievada tajā savu vārdu, uzvārdu un pasta adresi, lai noformētu pasūtījumu un saņemtu kleitu, ko tikko iegādājās internetā, atrodoties savā dzīvesvietā Romā. Interneta apgērbu veikala tīmekļvietni pārvalda trešās valsts uzņēmums, kas neatrodas ES, bet tā uzņēmējdarbība ir mērķēta uz ES tirgu. Lai apstrādātu ar tīmekļvietnes palīdzību saņemtos pasūtījumus, trešās valsts uzņēmums ir piesaistījis apstrādātāju, kas atrodas ārpus EEZ. Šajā gadījumā datu subjekts (Marija) nodod savus personas datus trešās valsts uzņēmumam, un to neuzskata par personas datu nosūtīšanu, jo datus nepastarpināti vāc pārzinis saskaņā ar VDAR 3. panta 2. punktu. Tādējādi pārzinim ir jāpiemēro VDAR noteikumi attiecībā uz šo personas datu apstrādi. Ja trešās valsts uzņēmums piesaista apstrādātāju, kas neatrodas EEZ, tad šādas informācijas izpaušana šādam apstrādātājam ārpus EEZ ir klasificējama kā nosūtīšana, un uzņēmumam ir jāpiemēro 28. pantā un V nodaļā minētie pienākumi, lai VDAR nodrošinātā aizsardzība netiktu apdraudēta, ja datus trešās valsts uzņēmuma vārdā apstrādā apstrādātājs, kas neatrodas EEZ¹⁷.

3. piemērs. Pārzinis trešā valstī saņem datus tieši no datu subjekta, kas atrodas ES (bet ne saskaņā ar VDAR 3. panta 2. punktu), un dažām apstrādes darbībām izmanto apstrādātāju ārpus ES

Marija, kas dzīvo Itālijā, nolemj rezervēt viesnīcas numuriņu Ņujorkā, izmantojot viesnīcas tīmekļvietnē pieejamo veidlapu. Personas datus vāc tieši viesnīca, kas neveic nekādas mērķauditorijas atlases vai pārraudzības darbības pret EEZ esošām personām. Šajā gadījumā nosūtīšana nenotiek, jo datus nosūta tieši datu subjekts un tos vāc tieši pārzinis. Turklāt, tā kā viesnīca neveic nekādas mērķauditorijas atlases vai pārraudzības darbības pret EEZ esošām personām, VDAR netiek piemērota, arī attiecībā uz apstrādes darbībām, ko viesnīcas vārdā veic apstrādātāji, kas atrodas ārpus EEZ.

4. piemērs. Dati, ko vāc EEZ platforma un pēc tam nodod trešās valsts pārzinim

Marija, kas dzīvo Itālijā, rezervē viesnīcas numuriņu Ņujorkā, izmantojot EEZ tiešsaistes ceļojumu aģentūru. EEZ tiešsaistes ceļojumu aģentūra kā pārzinis vāc Marijas personas datus, kas nepieciešami viesnīcas rezervēšanai, un nosūta tos viesnīcai, kas saņem datus kā atsevišķs pārzinis. Nododot personas datus trešās valsts viesnīcai, EEZ ceļojumu aģentūra veic personas datu nosūtīšanu, tāpēc tiek piemērota VDAR V nodaļa.

5. piemērs. ES esošs pārzinis nosūta datus apstrādātājam trešajā valstī

¹⁶ Attiecībā uz šo sk. 23. apsvērumu, kurā ir noteikts, kādi elementi ir jāizvērtē, lai zinātu, vai ir izpildīts VDAR 3. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētais mērķauditorijas atlases kritērijs.

¹⁷ Ņemiet vērā: ja apstrādātāja veiktās apstrādes darbības ir saistītas ar pārziņa mērķauditorijas atlases darbībām, uz apstrādātāju attiecas arī VDAR 3. panta 2. punkts; sk. EDAK pamatnostādnes 3/2018 par VDAR teritoriālo darbības jomu (3. pants), 20.–22. lpp.

Uzņēmums X, kas veic uzņēmējdarbību Austrijā, rīkojoties kā pārzinis, sniedz savu darbinieku vai klientu personas datus uzņēmumam Z trešā valstī, kurš apstrādā šos datus kā apstrādātājs uzņēmuma X vārdā. Šajā gadījumā pārzinis, uz kuru saistībā ar konkrēto apstrādi attiecas VDAR noteikumi, sniedz datus apstrādātājam trešā valstī. Tādējādi šāda datu sniegšana tiks uzskatīta par personas datu nosūtīšanu uz trešo valsti, un tāpēc tiek piemērota VDAR V nodaļa.

19. Svarīgi arī atzīmēt, ka VDAR 44. pants skaidri paredz, ka datu nosūtīšanu var veikt ne vien pārzinis, bet arī apstrādātājs. Tāpēc datu nosūtīšanas situācija ir tāda, ka apstrādātājs (saistībā ar konkrēto apstrādi saskaņā ar 3. panta 1. punktu vai 3. panta 2. punktu konkrētai apstrādei, kā paskaidrots iepriekš) pēc sava pārziņa norādījumiem nosūta datus citam apstrādātājam vai pat citam pārzinim trešā valstī¹⁸. Šādos gadījumos apstrādātājs rīkojas kā datu eksportētājs pārziņa vārdā un tam ir jānodrošina, ka tiek ievēroti V nodaļā minētie noteikumi attiecībā uz konkrēto nosūtīšanu saskaņā ar pārziņa norādījumiem, tostarp, ka tiek izmantots atbilstošs nosūtīšanas instruments. Ņemot vērā, ka nosūtīšana ir apstrādes darbība, ko veic pārziņa vārdā, arī pārzinis saskaņā ar V nodaļu ir atbildīgs un var tikt saukts pie atbildības, kā arī pārzinim ir jāparūpējas, lai apstrādātājs sniegtu pietiekamas garantijas saskaņā ar 28. pantu.

6. piemērs. ES esošs apstrādātājs nosūta datus atpakaļ savam pārzinim trešajā valstī

Pārzinis SIA XYZ, kas neveic uzņēmējdarbību ES, nosūta apstrādātājam SIA ABC savu darbinieku/klientu personas datus (visi ir datu subjekti, kas neatrodas ES), lai XYZ vārdā apstrādātu datus Eiropas Savienībā. ABC nosūta datus atpakaļ pārzinim XYZ. Uz apstrādātāja ABC veikto apstrādi attiecas VDAR noteikumi par apstrādātāja pienākumiem saskaņā ar 3. panta 1. punktu, jo ABC veic uzņēmējdarbību ES. Tā kā XYZ ir pārzinis trešā valstī, uzņēmuma ABC datu izpaušana uzņēmumam XYZ ir uzskatāma par personas datu nosūtīšanu, un tādēļ tiek piemērota V nodaļa.

7. piemērs. ES esošs apstrādātājs nosūta datus apakšapstrādātājam trešajā valstī

Uzņēmums A, kurš veic uzņēmējdarbību Vācijā un kurš rīkojas kā pārzinis, ir piesaistījis Francijas uzņēmumu B kā apstrādātāju savā vārdā. B vēlas deleģēt daļu no A vārdā veiktajām apstrādes darbībām apakšapstrādātājam C, kas ir trešās valsts uzņēmums, un tāpēc nosūtīt attiecīgos datus uzņēmumam C. Gan A, gan apstrādātājs B veic apstrādi saistībā ar uzņēmējdarbību, ko tie veic ES, un tāpēc uz tiem attiecas VDAR 3. panta 1. punkta noteikumi, savukārt C veic datu apstrādi trešā valstī. Tādējādi datu nodošana no apstrādātāja B apakšapstrādātājam C ir uzskatāma par nosūtīšanu uz trešo valsti, un tāpēc tiek piemērota VDAR V nodaļa.

20. Kā minēts iepriekš 17. punktā, otrais kritērijs nozīmē, ka jēdziens “personas datu nosūtīšana uz trešo valsti vai starptautisku organizāciju” attiecas tikai uz personas datu izpaušanu, ja ir iesaistītas divas dažādas (atsevišķas) puses (katra no tām ir pārzinis, kopīgais pārzinis vai apstrādātājs). Lai to kvalificētu kā nosūtīšanu, procesā jābūt iesaistītam pārzinim vai apstrādātājam, kas izpauž datus (eksportētājs), un citam pārzinim vai apstrādātājam, kas saņem datus vai kuram ir piešķirta piekļuve datiem (importētājs).

8. piemērs. ES esoša pārziņa darbinieks dodas komandējumā uz trešo valsti

¹⁸ VDAR 28. panta 3. punkta a) apakšpunkts attiecas uz pārziņa dokumentētiem norādījumiem “tostarp saistībā ar personas datu nosūtīšanu uz trešo valsti vai starptautisku organizāciju”. Sk. arī trešā moduļa 8.1. klauzulu pielikumā Komisijas Īstenošanas lēmumam (ES) 2021/914 (2021. gada 4. jūnijs) par līguma standartklauzulām attiecībā uz personas datu nosūtīšanu trešām valstīm saskaņā ar Regulu (ES) 2016/679.

Polijā bāzēta uzņēmuma A darbinieks Džordžs dodas uz tikšanos trešā valstī, līdzi ņemot savu klēpj datoru. Uzturoties ārzemēs, Džordžs ieslēdz datoru un attālināti piekļūst personas datiem, kas glabājas uzņēmuma datubāzēs, lai sagatavotu rakstiskas piezīmes. Klēpj datora ieviešana trešā valstī un attālināta piekļuve personas datiem no trešās valsts nekvalificējas kā personas datu nosūtīšana, jo Džordžs nav cits pārzinis, bet gan darbinieks un tādējādi pārziņa (A) neatņemama sastāvdaļa¹⁹. Tāpēc nosūtīšana tiek veikta viena un tā paša pārziņa (A) robežās. Apstrādi, tostarp attālināto piekļuvi un Džordža veiktās apstrādes darbības pēc piekļuves, veic Polijas uzņēmums, t. i., pārzinis, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā un uz kuru attiecas VDAR 3. panta 1. punkts. Tomēr var piebilst, ka gadījumā, ja Džordžs kā A darbinieks nosūtītu vai darītu pieejamus datus citam pārzinim vai apstrādātājam trešajā valstī, attiecīgā datu plūsma būtu klasificējama kā nosūtīšana saskaņā ar V nodaļu: no eksportētāja (A), kas bāzēts ES, šādam importētājam trešā valstī.

21. Būtu arī jāatgādina, ka vienības, kas pieder vienai un tai pašai korporatīvajai grupai, var kvalificēties kā atsevišķi pārziņi vai apstrādātāji. Tādējādi datu izpaušana starp vienībām, kas pieder vienai un tai pašai korporatīvajai grupai (datu izpaušana grupas ietvaros), var būt uzskatāma par personas datu nosūtīšanu²⁰.

9. piemērs. ES esošs meitasuzņēmums (pārzinis) kopīgo datus ar savu mātesuzņēmumu (apstrādātāju) trešajā valstī

Īrijas uzņēmums X, kas ir mātesuzņēmuma Y meitasuzņēmums trešā valstī, izpauž savu darbinieku personas datus uzņēmumam Y, lai mātesuzņēmums trešā valstī tos glabātu centralizētā personāla datubāzē. Šajā gadījumā Īrijas uzņēmums X apstrādā (un izpauž) datus kā darba devējs, kas nozīmē, ka tas ir arī pārzinis, savukārt mātesuzņēmums darbojas kā apstrādātājs. Uz uzņēmumu X saistībā ar šādu apstrādi attiecas VDAR noteikumi saskaņā ar 3. panta 1. punktu, savukārt uzņēmums Y atrodas trešā valstī. Tāpēc informācijas izpaušana ir kvalificējama kā nosūtīšana uz trešo valsti VDAR V nodaļas izpratnē.

2.3 Importētājs atrodas trešā valstī neatkarīgi no tā, vai saskaņā ar 3. pantu uz šo importētāju attiecas VDAR noteikumi saistībā ar konkrēto apstrādi vai ne, vai arī importētājs ir starptautiska organizācija.

22. Trešais kritērijs nosaka, ka importētājam vai nu ģeogrāfiski jāatrodas trešā valstī neatkarīgi no tā, vai attiecīgā apstrāde ietilpst VDAR darbības jomā vai ne, vai arī tam ir jābūt starptautiskai organizācijai.
23. EDAK uzsver, ka šī kritērija mērķis ir nodrošināt, ka VDAR garantētais fizisko personu aizsardzības līmenis netiek apdraudēts, ja personas dati vairs netiek apstrādāti EEZ tiesiskā regulējuma ietvaros (šajā sakarā sk. VDAR 44. panta pēdējo teikumu un 101. apsvērumu). Šādi var gadīties vai nu tāpēc, ka VDAR neattiecas uz importētāju saistībā ar konkrēto apstrādi, vai arī tāpēc, ka personas datus, pat ja uz konkrēto apstrādi attiecas VDAR²¹, apstrādā importētājs, kas atrodas ārpus EEZ, un tāpēc uz tiem var attiekties dažādi (pretrunīgi) tiesiskie regulējumi, piemēram, attiecībā uz iespējamu nesamērīgu valdības piekļuvi personas datiem. Šajā kontekstā par būtiskiem apsvērumiem jāuzskata arī iespējamās

¹⁹ Sk. EDAK pamatnostādnes 07/2020 par pārziņa un apstrādātāja jēdzieniem VDAR, 78. punkts.

²⁰ Kas attiecas uz datu apstrādi uzņēmumu grupā, īpaša uzmanība jāpievērš jautājumam par to, vai uzņēmums var darboties kā pārzinis vai apstrādātājs, piemēram, apstrādājot datus mātesuzņēmuma vārdā; sk. EDAK pamatnostādnes 07/2020 par pārziņa un apstrādātāja jēdzieniem VDAR, 17. punkts.

²¹ Kā minēts iepriekš, tas, vai attiecīgā apstrāde atbilst VDAR 3. panta prasībām, proti, vai uz importētāju saistībā ar konkrēto apstrādi attiecas VDAR noteikumi, ir sīkāk izskaidrots EDAK pamatnostādnēs 3/2018 par VDAR teritoriālo darbības jomu (3. pants).

grūtības nodrošināt atbilstību VDAR noteikumiem un saņemt kompensāciju no vienībām, kas atrodas ārpus EEZ.

10. piemērs. ES esošs apstrādātājs nosūta datus atpakaļ savam pārzinim trešajā valstī

Uzņēmums A — pārzinis, kas neveic uzņēmējdarbību ES, — piedāvā preces un pakalpojumus ES tirgum. Francijas uzņēmums B apstrādā personas datus uzņēmuma A vārdā. B nosūta datus atpakaļ uzņēmumam A. Uz apstrādātāja B veikto apstrādi attiecas VDAR noteikumi par apstrādātāja pienākumiem saskaņā ar 3. panta 1. punktu, jo apstrāde notiek saistībā ar tā veikto uzņēmējdarbību ES. VDAR noteikumi attiecas arī uz uzņēmuma A veikto apstrādi, jo uz A attiecas 3. panta 2. punkts. Tomēr, tā kā A atrodas trešajā valstī, uzņēmuma B datu izpaušana uzņēmumam A ir uzskatāma par nosūtīšanu uz trešo valsti, un tādēļ tiek piemērota V nodaļa.

11. piemērs. Trešās valsts apstrādātāja, kas darbojas ES pārzīņu vārdā, attālināta piekļuve datiem Eiropas Savienībā

Uzņēmums trešajā valstī (uzņēmums Z), kas neveic uzņēmējdarbību ES, piedāvā apstrādātāja pakalpojumus uzņēmumiem Eiropas Savienībā. Uzņēmums Z, kas darbojas kā apstrādātājs ES datu apstrādātāju vārdā, attālināti piekļūst datiem, kas tiek glabāti ES, piemēram, atbalsta sniegšanas nolūkos. Tā kā uzņēmums Z atrodas trešā valstī, šādas attālinātas piekļuves rezultātā dati no ES pārzīņiem tiek nosūtīti trešās valsts apstrādātājam (uzņēmumam Z) saskaņā ar V nodaļu.

24. Vēl kāda situācija, ko vērts pieminēt šajā kontekstā, ir tāda, ka ES esošs pārzinis izmanto ES esošu apstrādātāju, uz kuru attiecas trešās valsts tiesību akti, un pastāv iespēja, ka apstrādātājs varētu saņemt valdības pieprasījumu piekļūt datiem, tāpēc, ja apstrādātājs izpilda šādu prasību, notiek personas datu nosūtīšana. Šādā situācijā jāpatur prātā, ka saskaņā ar VDAR 28. panta 1. punktu un 81. apsvērumu pārzīni drīkst izmantot vienīgi tādus apstrādātājus, kuri sniedz pietiekamas garantijas, ka tiek veikti tehniskie un organizatoriski pasākumi, kas atbilst VDAR prasībām. Šajā kontekstā VDAR attiecas ne vien uz speciālām zināšanām un resursiem, bet arī uz uzticamību, kas var radīt šaubas, ja uz apstrādātāju attiecas trešās valsts tiesību akti, kas tam var liegt pildīt pienākumus kā apstrādātājam. Jautājums par to, vai apstrādātājs sniedz pietiekamas garantijas, attiecas arī uz apstrādes likumību un integritātes un konfidencialitātes principa ievērošanu, par ko pārzinis ir atbildīgs saskaņā ar VDAR 5. panta 2. punktu²².

²² Sk. arī EDAK pamatnostādnes 07/2020 par pārzīņa un apstrādātāja jēdzieniem VDAR, 119.–120. punkts.

12. piemērs. ES esošs pārzinis izmanto ES esošu apstrādātāju, uz kuru attiecas trešās valsts tiesību akti

Dānijas uzņēmums X, kas darbojas kā pārzinis, piesaista uzņēmumu Y, kas veic uzņēmējdarbību ES, kā apstrādātāju savā vārdā. Uzņēmums Y ir trešās valsts mātesuzņēmuma Z meitasuzņēmums. Uzņēmums Y apstrādā uzņēmuma X datus tikai ES robežās, un ārpus ES neatrodas neviena uzņēmuma struktūra — pat ne mātesuzņēmums Z, kam ir piekļuve datiem. Turklāt no līguma starp uzņēmumu X un uzņēmumu Y izriet, ka uzņēmums Y apstrādā personas datus tikai saskaņā ar uzņēmuma X dokumentētiem norādījumiem, ja vien tas nav jādara saskaņā ar ES vai dalībvalsts tiesību aktiem, kuri attiecas uz uzņēmumu Y. Tomēr uz uzņēmumu Y attiecas trešās valsts tiesību akti ar ārpusteritoriālu iedarbību, kas šajā gadījumā nozīmē to, ka uzņēmums Y var saņemt piekļuves pieprasījumus no trešo valstu iestādēm. Tā kā uzņēmums Y neatrodas trešā valstī (bet gan ir ES uzņēmums, uz kuru attiecas VDAR 3. panta 1. punkts), pārziņa X veiktā datu izpaušana apstrādātājam Y nav uzskatāma par nosūtīšanu un uz to neattiecas VDAR V nodaļa. Tomēr, kā jau minēts, pastāv iespēja, ka uzņēmums Y varētu saņemt trešo valstu iestāžu pieprasījumu piekļūt datiem, un, ja uzņēmums Y izpilda šādu prasību, šāda datu izpaušana tiek uzskatīta par nosūtīšanu saskaņā ar V nodaļu. Ja uzņēmums Y, izpildot prasību, pārkāpj pārziņa norādījumus un tādējādi VDAR 28. pantu, uzņēmumu Y uzskata par šīs apstrādes neatkarīgu pārzini saskaņā ar VDAR 28. panta 10. punktu. Šādā situācijā pārzinim X pirms apstrādātāja piesaistīšanas ir jāizvērtē minētie apstākļi, lai nodrošinātu, ka saskaņā ar VDAR 28. pantu uzņēmums izmanto tikai tādus apstrādātājus, kuri sniedz pietiekamas garantijas, ka tiek veikti tehniskie un organizatoriski pasākumi, lai apstrāde notiktu saskaņā ar VDAR noteikumiem, tostarp regulas V nodaļu, kā arī lai nodrošinātu, ka ir spēkā līgums vai tiesību akts, kas reglamentē apstrādātāja veikto apstrādi.

3 SEKAS GADĪJUMĀ, JA NOTIEK PERSONAS DATU NOSŪTĪŠANA

25. Ja ir izpildīti visi EDAK noteiktie kritēriji, tad notiek “nosūtīšana uz trešo valsti vai starptautisku organizāciju”. Tādējādi nosūtīšana nozīmē, ka pārzinis vai apstrādātājs (eksportētājs), uz kuru saistībā ar konkrēto apstrādi attiecas VDAR noteikumi saskaņā ar 3. pantu, nosūta vai dara pieejamus personas datus citam pārzinim vai apstrādātājam (importētājam) trešajā valstī neatkarīgi no tā, vai uz šo importētāju saistībā ar konkrēto apstrādi attiecas VDAR vai ne, vai arī starptautiskai organizācijai.
26. Tādējādi eksportētājam ir jāievēro V nodaļas nosacījumi un jānoformē nosūtīšana, izmantojot kādu no instrumentiem, kuru mērķis ir aizsargāt personas datus pēc tam, kad tie ir nosūtīti trešajai valstij vai starptautiskai organizācijai.
27. Šajos instrumentos ietilpst Eiropas Komisijas pieņemtais lēmums par aizsardzības līmeņa pietiekamību, ar kuru ir atzīts, ka trešajā valstī vai starptautiskā organizācijā, kam dati tiek pārsūtīti, pastāv pietiekams aizsardzības līmenis (45. pants), vai, ja šāda pietiekama aizsardzības līmeņa nav, eksportētājs (pārzinis vai apstrādātājs) nodrošina atbilstošas garantijas, kā paredzēts 46. pantā²³. Turklāt saskaņā ar 49. pantu personas datus var nosūtīt uz trešo valsti vai starptautisku organizāciju, pat ja īpašās situācijās un noteiktos apstākļos nav atbilstoša aizsardzības līmeņa vai nav nodrošinātas atbilstošas garantijas²⁴.
28. Galvenie 46. pantā uzskaitītie nosūtīšanas instrumentu veidi ir šādi:

²³ Šajā kontekstā sk. arī EDAK Ieteikumus 01/2020 par pasākumiem, kas papildina nosūtīšanas instrumentus nolūkā nodrošināt atbilstību ES personas datu aizsardzības līmenim.

²⁴ Sk. EDAK pamatnostādnes 2/2018 par Regulas 2016/679 49. pantā ietvertajām atkāpēm, 49. pants.

- līguma standartklauzulas;
- saistoši uzņēmuma noteikumi (SUN);
- rīcības kodeksi²⁵;
- sertifikācijas mehānismi²⁶;
- līguma *ad hoc* klauzulas;
- starptautiski nolīgumi un administratīvas vienošanās²⁷.

29. Nosūtīšanas instrumentos paredzēto garantiju saturs ir jāpielāgo atkarībā no situācijas. Piemēram, garantijas, kas jāsniedz personas datu nosūtīšanai no apstrādātāja, nav tādas pašas kā garantijas, kas jāsniedz nosūtīšanai no pārziņa²⁸. Tāpat arī attiecībā uz personas datu nosūtīšanu pārzinim vai apstrādātājam trešā valstī, uz kuru saistībā ar konkrēto apstrādi jau attiecas VDAR noteikumi, ir jāņem vērā, ka VDAR jau ir pilnībā piemērojama. Tāpēc šāda scenārija gadījumā, izstrādājot attiecīgus nosūtīšanas instrumentus saskaņā ar 46. pantu, proti, līguma standartklauzulas²⁹ vai *ad hoc* līguma klauzulas³⁰, būtu jāņem vērā 3. pantā minētā situācija, lai VDAR saistības nedublētos, bet gan izskatītu elementus, kas konkrēti attiecas uz riskiem saistībā ar to, ka importētājs atrodas trešā valstī, piemēram, izskatītu iespējamās pretrunīgos trešās valsts tiesību aktus un valdības piekļuvi datiem, kā arī grūtības saņemt kompensāciju no vienību ārpus ES. Šādiem instrumentiem, piemēram, būtu jāattiecas uz pasākumiem, kas jāveic, ja starp trešās valsts tiesību aktiem un VDAR rodas tiesību normu kolīzija un, ja trešā valsts pieprasa izpaust datus. EDAK mudina sadarboties un ir gatava to darīt, lai izstrādātu jaunu nosūtīšanas instrumentu, piemēram, līguma standartklauzulu kopumu saskaņā ar 46. panta 2. punkta c) apakšpunktu, gadījumos, kad uz importētāju saistībā ar konkrēto apstrādi attiecas VDAR. EDAK ņem vērā Eiropas Komisijas norādījumu, ka pašlaik šim scenārijam tiek izstrādāts papildu līguma

²⁵ EDAK ir pieņēmusi pamatnostādnes 04/2021 par rīcības kodeksiem kā nosūtīšanas instrumentiem.

²⁶ EDAK ir pieņēmusi pamatnostādnes 07/2022 par sertifikāciju kā nosūtīšanas instrumentu.

²⁷ EDAK ir pieņēmusi pamatnostādnes 2/2020 par Regulas 2016/679 46. panta 2. punkta a) apakšpunktu un 46. panta 3. punkta b) apakšpunktu personas datu nosūtīšanai starp EEZ publiskajām iestādēm un struktūrām un EEZ nepiederīgām publiskajām iestādēm un struktūrām.

²⁸ Sk., piemēram, dažādās garantijas, kas minētas pielikuma 1. un 3. modulī Komisijas Īstenošanas lēmumam (ES) 2021/914 (2021. gada 4. jūnijs) par līguma standartklauzulām attiecībā uz personas datu nosūtīšanu trešām valstīm saskaņā ar Regulu (ES) 2016/679 ("Īstenošanas lēmums").

²⁹ Līguma standartklauzulas, ko Eiropas Komisija pieņēma 2021. gada 4. jūnijā saskaņā ar Īstenošanas lēmuma 1. pantu, nodrošina atbilstošas garantijas to personas datu, uz kuriem attiecas VDAR noteikumi, nosūtīšanai no eksportētājiem importētājiem, uz kuru datu apstrādi *neattiecas VDAR noteikumi*. Ņemiet vērā, ka tas attiecas uz līguma standartklauzulu piemērošanas jomu un neinterpretē nosūtīšanas jēdzienu saskaņā ar VDAR V nodaļu.

³⁰ Ņemiet vērā, ka saskaņā ar 40. panta 3. punktu pārziņi vai apstrādātāji, uz kuriem *neattiecas VDAR noteikumi*, var ievērot rīcības kodeksus, lai nodrošinātu atbilstošas garantijas saskaņā ar 46. panta 2. punkta e) apakšpunktu. Tamlīdzīgi saskaņā ar 42. panta 2. punktu var ieviest sertifikācijas mehānismus, datu aizsardzības zīmogus un marķējumus, lai parādītu, ka saskaņā ar 46. panta 2. punkta f) apakšpunktu ir nodrošinātas atbilstošas garantijas, ko sniedz pārziņi vai apstrādātāji, uz kuriem *neattiecas VDAR noteikumi*. Tāpēc EDAK pašlaik ir noteikusi līguma standartklauzulas un *ad hoc* klauzulas kā pieejamākos un visatbilstošākos datu plūsmu nosūtīšanas instrumentus importētājiem, uz kuriem attiecas VDAR noteikumi. Neraugoties uz to, rīcības kodekss un sertifikācija ir ļoti būtiski pārziņu un apstrādātāju instrumenti, kas nodrošina un parāda atbilstību VDAR noteikumiem saistībā ar apstrādes darbībām, uz kurām attiecas VDAR noteikumi saskaņā ar regulas 3. pantu. Tādējādi abu veidu instrumentu ievērošanu varētu ņemt vērā, ja personas datus nosūta trešās valsts pārzinim vai apstrādātājam, uz kuru attiecas VDAR noteikumi.

standartklauzulu kopums, kurā tiks ņemtas vērā tās prasības, kas saskaņā ar VDAR jau attiecas tieši uz šiem pārziniem un apstrādātājiem³¹.

30. Un otrādi, ja EDAK noteiktie kritēriji nav izpildīti, nosūtīšana nenotiek un VDAR V nodaļa netiek piemērota.

4 SNIEDZAMĀS GARANTIJAS, JA PERSONAS DATI TIEK APSTRĀDĀTI ĀRPUS EEZ, BET NOSŪTĪŠANA NENOTIEK

31. Ņemot vērā iepriekš minētos kritērijus, ja viens un tas pats pārzinis vai apstrādātājs apstrādā datus ārpus ES, neizpaužot tos citam pārzinim vai apstrādātājam (piemēram, ja ES pārziņa darbinieks ceļo uz ārzemēm un viņam ir piekļuve šī pārziņa datiem, kamēr viņš atrodas trešajā valstī, vai ja saskaņā ar VDAR 3. panta 2. punktu tiek veikta tieša datu vākšana no privātpersonām Eiropas Savienībā, apstrādes darbība nav uzskatāma par nosūtīšanu saskaņā ar VDAR V nodaļu. Tomēr šajā kontekstā būtu svarīgi paturēt prātā, ka pārzinim ir vienmēr jāievēro VDAR noteikumi un jāatbild par savām apstrādes darbībām neatkarīgi no tā, kur tās notiek. Tas arī nozīmē, ka pārzinim vai apstrādātājam ir jāpievērš īpaša uzmanība trešās valsts tiesiskajam regulējumam, kas var ietekmēt spēju ievērot VDAR noteikumus. Patiešām, kaut arī noteikta datu nosūtīšana varētu nebūt kvalificējama kā nosūtīšana uz trešo valsti saskaņā ar VDAR V nodaļu, tostarp 8. piemērā aprakstītais scenārijs, šāda datu apstrāde tik un tā var būt pakļauta augstam riskam, jo notiek ārpus ES, piemēram, gadījumā, ja trešā valstī ir spēkā pretrunīgi valsts tiesību akti vai valdībai ir nesamērīga piekļuve datiem. Šie riski ir jāņem vērā, veicot pasākumus VDAR noteikumu ievērošanai, tostarp saskaņā ar 5. pantu ("Personas datu apstrādes principi"), 24. pantu ("Pārziņa atbildība"), 32. pantu ("Apstrādes drošība"), 33. pantu ("Personas datu aizsardzības pārkāpuma paziņošana"), 35. pantu ("Novērtējums par ietekmi uz datu aizsardzību"), 48. pantu ("Datu nosūtīšana vai izpaušana, kas saskaņā ar Savienības tiesību aktiem nav atļauta") utt.
32. Ievērojot pienākumu būt atbildīgam par atbilstību datu aizsardzības principiem un spēt to uzskatāmi parādīt (5. pants), kā arī pienākumu īstenot tehniskus un organizatoriskus pasākumus, cita starpā ņemot vērā riskus attiecībā uz apstrādi saskaņā ar VDAR 32. pantu, pārzinis var nepārprotami secināt, ka ir nepieciešami plaši drošības pasākumi, lai veiktu vai turpinātu konkrētu apstrādes darbību trešā valstī, kaut arī nenotiek nosūtīšana, vai pat šāda rīcība būtu pretlikumīga. Ja nosūtīšanas gadījumā nevar garantēt būtībā līdzvērtīgu aizsardzības līmeni, EST galu galā pieprasa apturēt vai pārtraukt nosūtīšanu³². Šajā sakarā Tiesa koncentrējas uz riskiem, ko rada konkrēta apstrādes darbība tās pārrobežu dimensijas dēļ. Šīs prasības ir svarīgas arī tādēļ, lai novērtētu gadījumus, kuros pastāv tamlīdzīgi riski (kaut arī šie gadījumi nav uzskatāmi par nosūtīšanu)³³, piemēram, attiecībā uz trešo valstu valdības iestāžu nesamērīgu piekļuvi datiem. Piemēram, pārzinis var nolemt, ka darbinieki nevar ievest klēpj datorus u. c. noteiktās trešās valstīs. Šajā kontekstā un saskaņā ar iepriekš minēto jāuzsver, ka, tiklīdz dati tiek izpausti, nosūtīt vai citādi darot pieejamus citam pārzinim vai apstrādātājam (kas arī ir publiska iestāde) trešajā valstī (piemēram, darbiniekam dodoties komandējumā), attiecīgā datu plūsma ir uzskatāma par nosūtīšanu saskaņā ar V nodaļu.

³¹ Sk. https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection/international-dimension-data-protection/new-standard-contractual-clauses-questions-and-answers-overview_en.

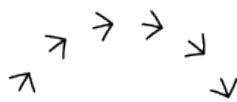
³² Sk. EST 2020. gada 16. jūlija spriedums lietā *Data Protection Commissioner pret Facebook Ireland Ltd un Maximillian Schrems*, C-311/18, EU:C:2020:559, 135. punkts.

³³ Vērts atzīmēt, ka šādā izvērtējumā nozīmīgs varētu būt arī konkrētas trešās valsts aizsardzības līmeņa pietiekamības līmenis.

33. Turklāt, ja pārzinis plāno apstrādāt personas datus ārpus ES (kaut arī nenotiek nosūtīšana), šī informācija personām parasti ir jāsniedz, ievērojot pārziņa pārredzamības pienākumus, piemēram, lai nodrošinātu pārredzamības un godīguma principa ievērošanu, saskaņā ar kuru pārziņiem ir jāinformē personas par riskiem saistībā ar apstrādi³⁴.
34. Rezumējot, pārziņi un apstrādātāji, uz kuru apstrādi attiecas VDAR noteikumi, atbild par visām savām apstrādes darbībām neatkarīgi no tā, kur tās notiek, un datu apstrāde trešajās valstīs var būt pakļauta augstam riskam, tostarp saistībā ar nesamērīgu valdības piekļuvi datiem, un šis risks ir jāidentificē un rūpīgi jāizskata, lai šāda apstrāde būtu likumīga saskaņā ar VDAR noteikumiem. EDAK izvērtēs nepieciešamību izdot papildu pamatnostādnes par garantijām šajā sakarā.

³⁴ Sk. VDAR 39. un 60. apsvērumu un WP29 pamatnostādnes par pārredzamību saskaņā ar Regulu 2016/679 (wp260rev.01), 10. punkts.

PIELIKUMS. 1.–12. PIEMĒRA ILUSTRATĪVI SKAIDROJUMI

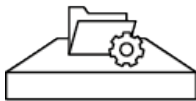
Data flow
Not considered as data transfer

Data transfer
Chapter V GDPR

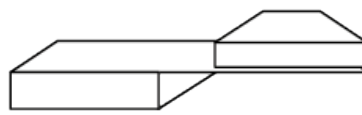
GDPR Articles and Chapters

Controller

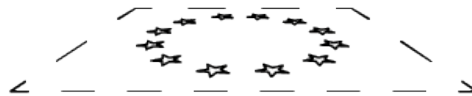
Processor

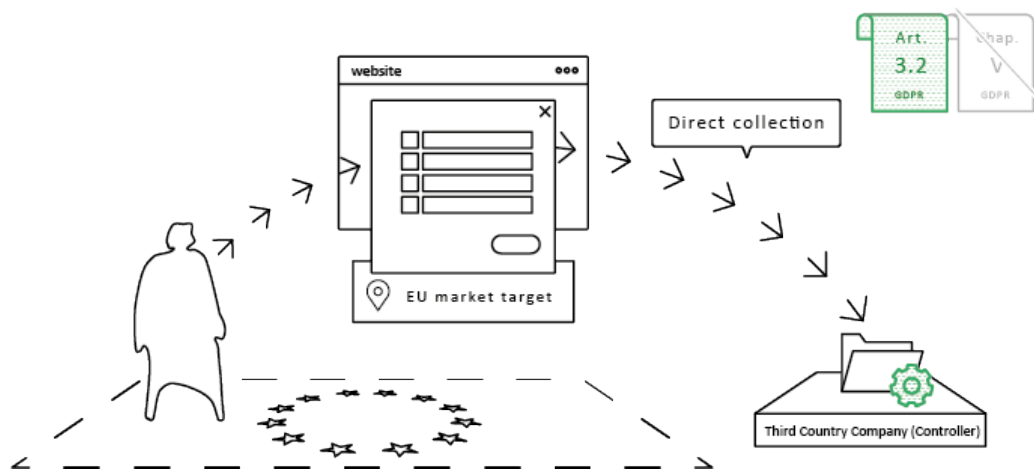
Parent company and subsidiary company

Third country authority

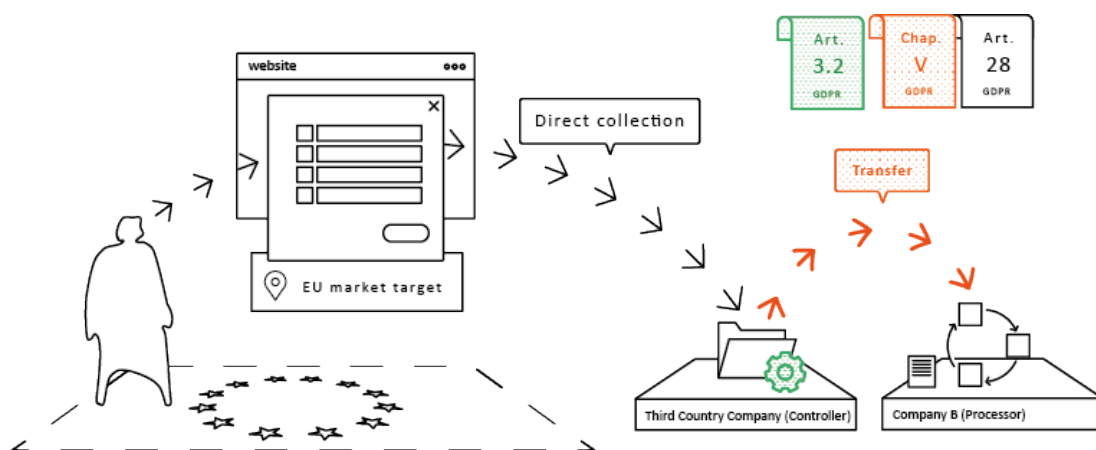

EU / EEA area and limits

1. piemērs. Pārzinis trešajā valstī vāc datus tieši no datu subjekta, kas atrodas ES (saskaņā ar VDAR 3. panta 2. punktu)

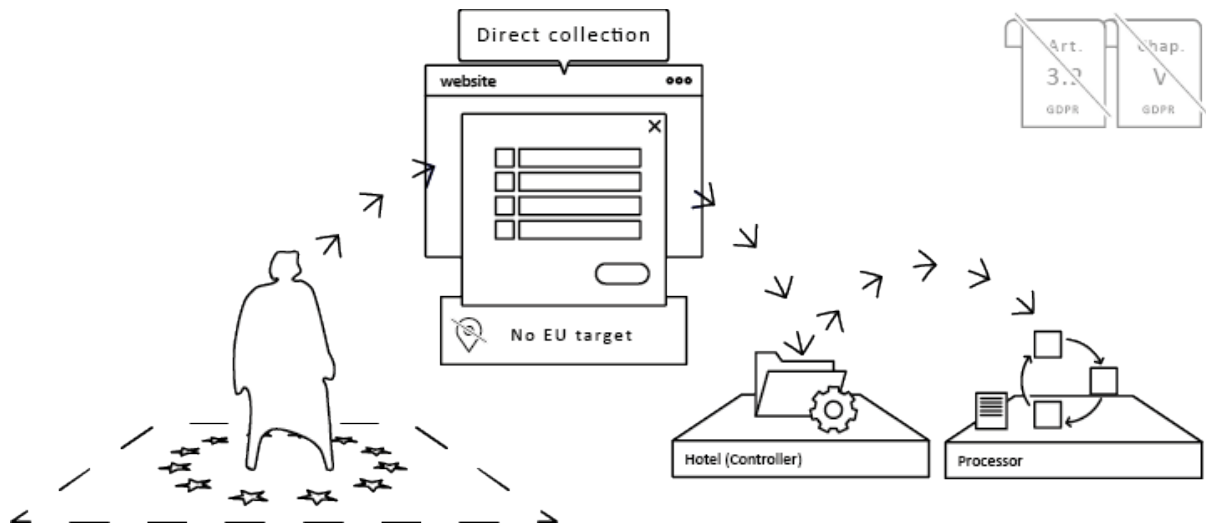
Marija, kas dzīvo Itālijā, aizpilda veidlapu interneta apgērbu veikala tīmekļvietnē un ievada tajā savu vārdu, uzvārdu un pasta adresi, lai noformētu pasūtījumu un saņemtu kleitu, ko tikko iegādājās internetā, atrodoties savā dzīvesvietā Romā. Interneta apgērbu veikala tīmekļvietni pārvalda trešās valsts uzņēmums, kas neatrodas ES, bet tā uzņēmējdarbība ir mērķēta uz ES tirgu. Šajā gadījumā datu subjekts (Marija) nodod savus personas datus trešās valsts uzņēmumam. To neuzskata par personas datu nosūtīšanu, jo datus nenodod eksportētājs (pārzinis vai apstrādātājs), bet gan pārzinis tos vāc tieši no datu subjekta saskaņā ar VDAR 3. panta 2. punktu. Tādējādi V nodaļa uz šo gadījumu neattiecas. Tomēr trešās valsts uzņēmumam būs jāpiemēro VDAR noteikumi, jo uz tā apstrādes darbībām attiecas 3. panta 2. punkts.

2. piemērs. Pārzinis trešajā valstī vāc datus tieši no datu subjekta, kas atrodas ES (saskaņā ar VDAR 3. panta 2. punktu), un dažām apstrādes darbībām izmanto apstrādātāju ārpus ES

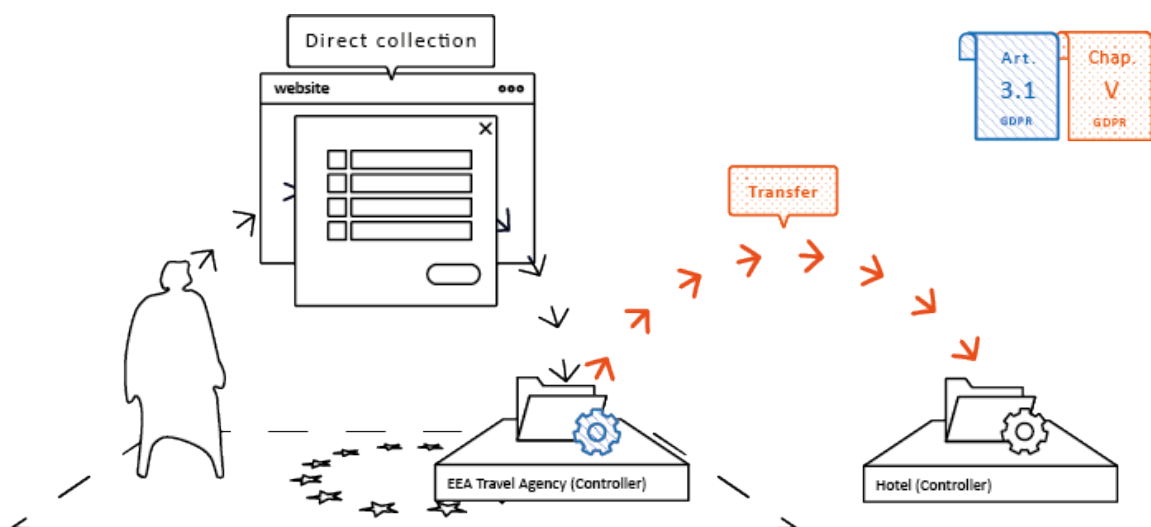
Marija, kas dzīvo Itālijā, aizpilda veidlapu interneta apgērbu veikala tīmekļvietnē un ievada tajā savu vārdu, uzvārdu un pasta adresi, lai noformētu pasūtījumu un saņemtu kleitu, ko tikko iegādājās internetā, atrodoties savā dzīvesvietā Romā. Interneta apgērbu veikala tīmekļvietni pārvalda trešās valsts uzņēmums, kas neatrodas ES, bet tā uzņēmējdarbība ir mērķēta uz ES tirgu. Lai apstrādātu ar tīmekļvietnes palīdzību saņemtos pasūtījumus, trešās valsts uzņēmums ir piesaistījis apstrādātāju, kas atrodas ārpus EEZ. Šajā gadījumā datu subjekts (Marija) nodod savus personas datus trešās valsts uzņēmumam, un to neuzskata par personas datu nosūtīšanu, jo datus nepastarpināti vāc pārzinis saskaņā ar VDAR 3. panta 2. punktu. Tādējādi pārzinim ir jāpiemēro VDAR noteikumi attiecībā uz šo personas datu apstrādi. Ja trešās valsts uzņēmums piesaista apstrādātāju, kas neatrodas EEZ, tad šādas informācijas izpaušana šādam apstrādātājam ārpus EEZ ir klasificējama kā nosūtīšana, un uzņēmumam ir jāpiemēro 28. pantā un V nodaļā

minētie pienākumi, lai VDAR nodrošinātā aizsardzība netiktu apdraudēta, ja datus trešās valsts uzņēmuma vārdā apstrādā apstrādātājs, kas neatrodas EEZ.

3. piemērs. Pārzinis trešajā valstī saņem datus tieši no datu subjekta, kas atrodas ES (bet ne saskaņā ar VDAR 3. panta 2. punktu), un dažām apstrādes darbībām izmanto apstrādātāju ārpus ES

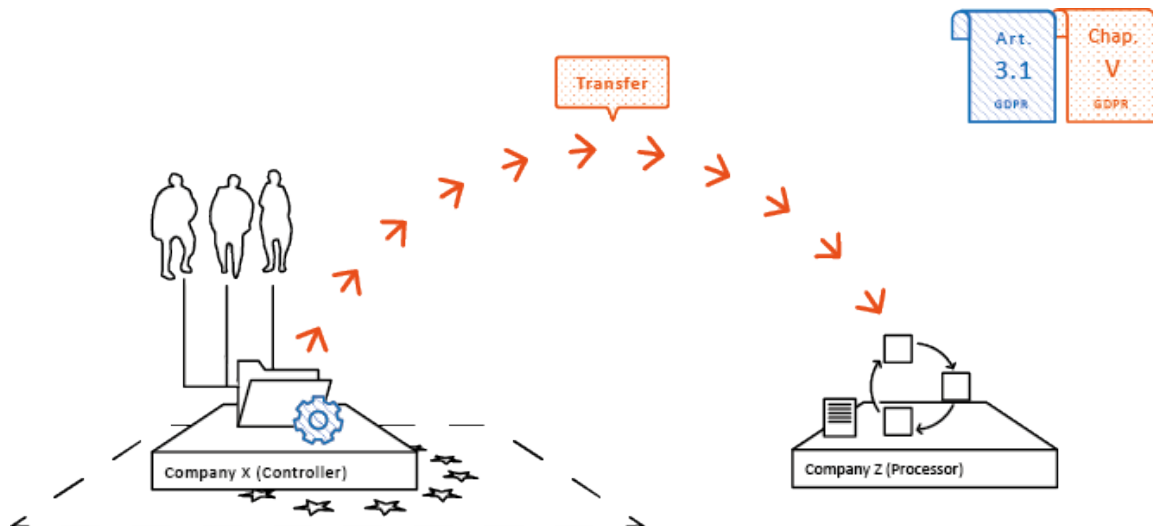
Marija, kas dzīvo Itālijā, nolemj rezervēt viesnīcas numuriņu Ņujorkā, izmantojot viesnīcas tīmekļvietnē pieejamo veidlapu. Personas datus vāc tieši viesnīca, kas neveic nekādas mērķauditorijas atlases vai pārraudzības darbības pret EEZ esošām personām. Šajā gadījumā nosūtīšana nenotiek, jo datus nosūta tieši datu subjekts, un tos vāc tieši pārzinis. Turklāt, tā kā viesnīca neveic nekādas mērķauditorijas atlases vai pārraudzības darbības pret EEZ esošām personām, VDAR netiek piemērota, arī attiecībā uz apstrādes darbībām, ko viesnīcas vārdā veic apstrādātāji, kas atrodas ārpus EEZ.

4. piemērs. Dati, ko vāc EEZ platforma un pēc tam nodod trešās valsts pārzinim

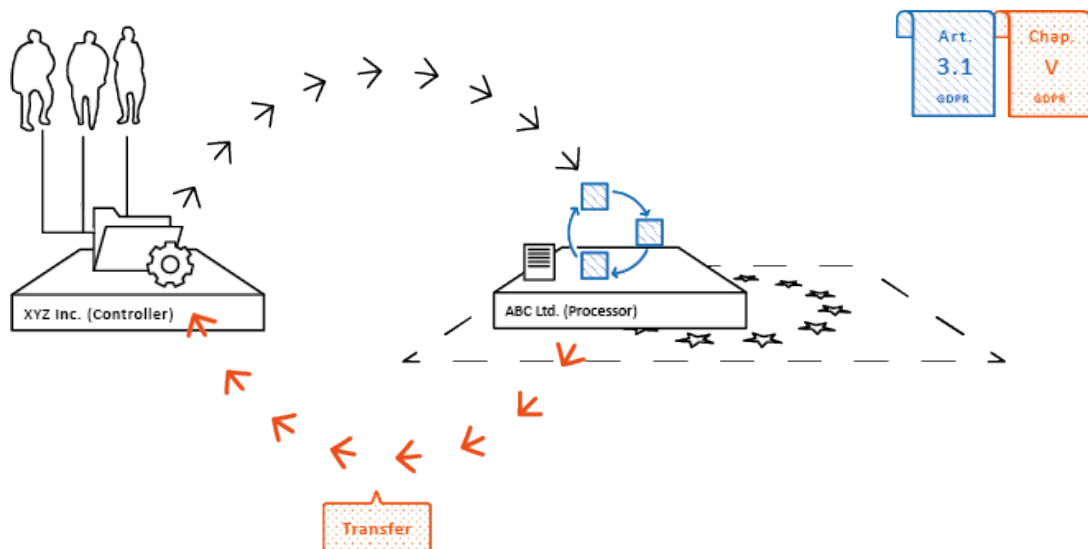
Marija, kas dzīvo Itālijā, rezervē viesnīcas numuriņu Ņujorkā, izmantojot EEZ tiešsaistes ceļojumu aģentūru. EEZ tiešsaistes ceļojumu aģentūra kā pārzinis vāc Marijas personas datus, kas nepieciešami viesnīcas rezervēšanai, un

nosūta tos viesnīcai, kas saņem datus kā atsevišķs pārzinis. Nododot personas datus trešās valsts viesnīcai, EEZ ceļojumu aģentūra veic personas datu nosūtīšanu, tāpēc tiek piemērota VDAR V nodaļa.

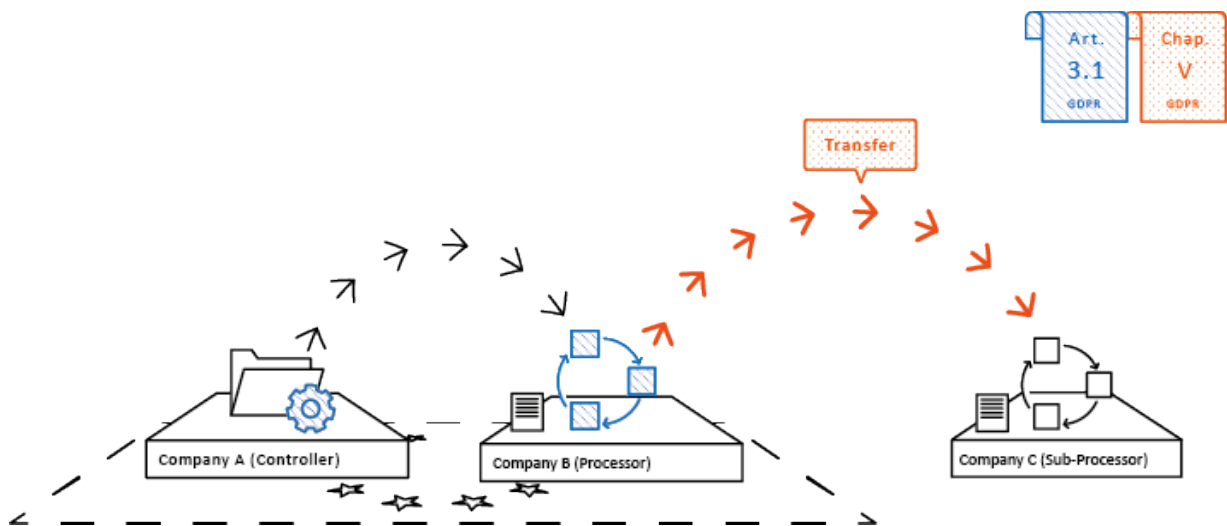
5. piemērs. ES esošs pārzinis nosūta datus apstrādātājam trešajā valstī

Uzņēmums X, kurš veic uzņēmējdarbību Austrijā, rīkojoties kā pārzinis, sniedz savu darbinieku vai klientu personas datus uzņēmumam Z trešajā valstī, kurš apstrādā šos datus kā apstrādātājs uzņēmuma X vārdā. Šajā gadījumā pārzinis, uz kuru saistībā ar konkrēto apstrādi attiecas VDAR noteikumi, sniedz datus apstrādātājam trešajā valstī. Tādējādi šāda datu sniegšana tiks uzskatīta par personas datu nosūtīšanu uz trešo valsti, un tāpēc tiek piemērota VDAR V nodaļa.

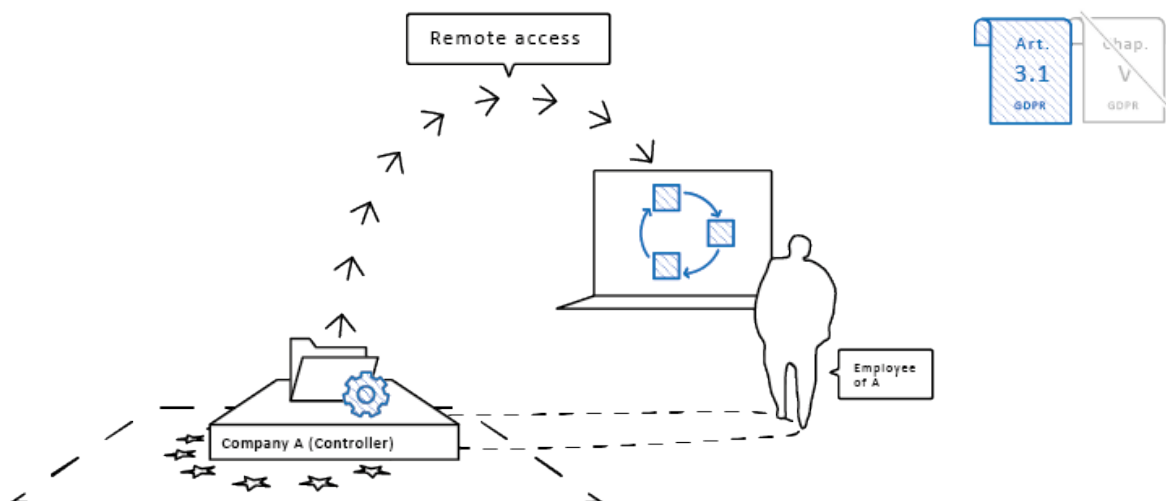
6. piemērs. ES esošs apstrādātājs nosūta datus atpakaļ savam pārzinim trešajā valstī

Pārzinis SIA XYZ, kas neveic uzņēmējdarbību ES, nosūta apstrādātājam SIA ABC savu darbinieku/klientu personas datus (visi ir datu subjekti, kas neatrodas ES), lai XYZ vārdā apstrādātu datus Eiropas Savienībā. ABC nosūta datus atpakaļ pārzinim XYZ. Uz apstrādātāja ABC veikto apstrādi attiecas VDAR noteikumi par apstrādātāja pienākumiem saskaņā ar 3. panta 1. punktu, jo ABC veic uzņēmējdarbību ES. Tā kā XYZ ir pārzinis trešajā valstī, uzņēmuma ABC datu izpaušana uzņēmumam XYZ ir uzskatāma par personas datu nosūtīšanu, un tādēļ tiek piemērota V nodaļa.

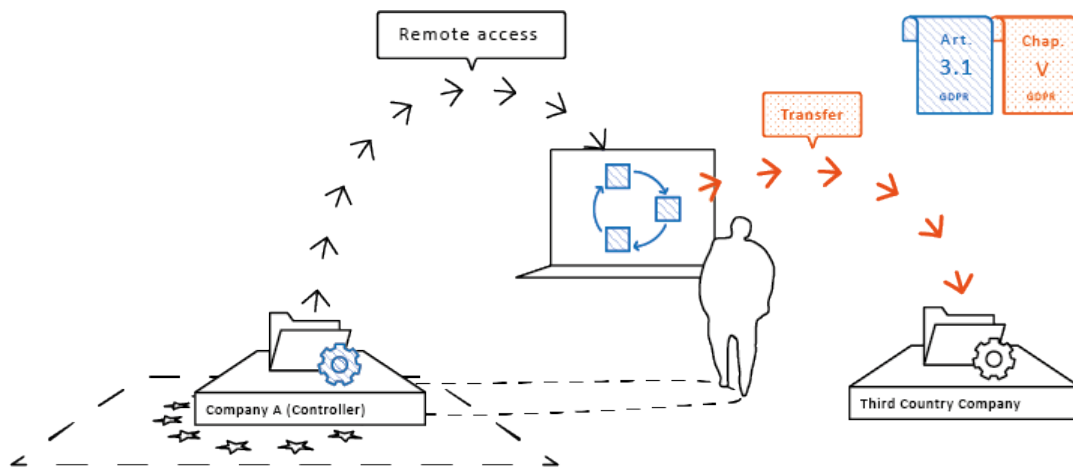
7. piemērs. ES esošs apstrādātājs nosūta datus apakšapstrādātājam trešajā valstī

Uzņēmums A, kurš veic uzņēmējdarbību Vācijā un kurš rīkojas kā pārzinis, ir piesaistījis Francijas uzņēmumu B kā apstrādātāju savā vārdā. B vēlas deleģēt daļu no A vārdā veiktajām apstrādes darbībām apakšapstrādātājam C, kas ir trešās valsts uzņēmums, un tāpēc nosūtīt attiecīgos datus uzņēmumam C. Gan A, gan apstrādātājs B veic apstrādi saistībā ar uzņēmējdarbību, ko tie veic ES, un tāpēc uz tiem attiecas VDAR 3. panta 1. punkta noteikumi, savukārt C veic datu apstrādi trešajā valstī. Tādējādi datu nodošana no apstrādātāja B apakšapstrādātājam C ir uzskatāma par nosūtīšanu uz trešo valsti, un tāpēc tiek piemērota VDAR V nodaļa.

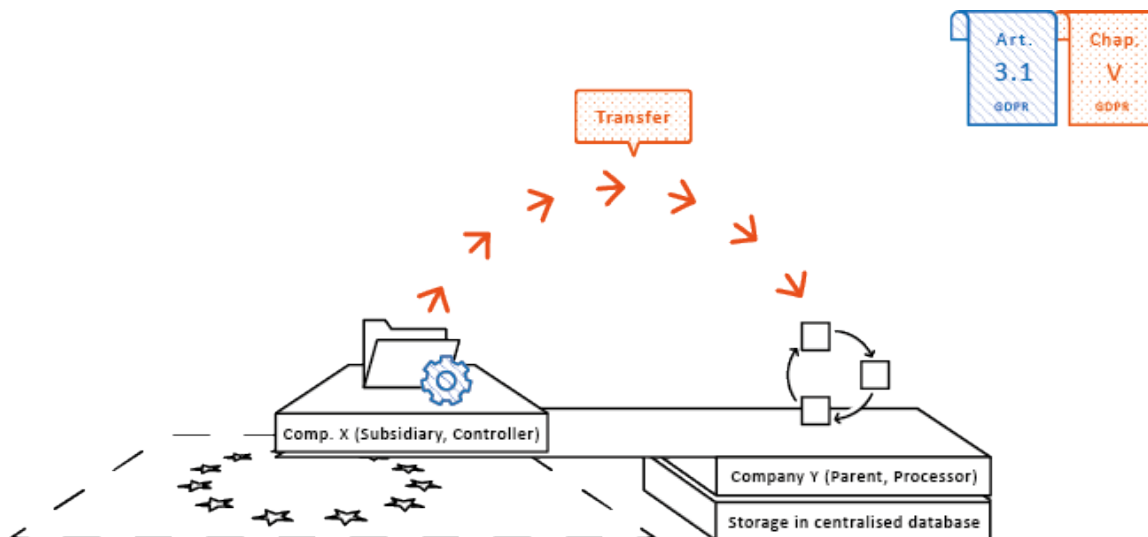
8.1. piemērs. ES esoša pārzina darbinieks dodas komandējumā uz trešo valsti

Polijā bāzēta uzņēmuma A darbinieks Džordžs dodas uz tikšanos trešajā valstī, līdz ņemot savu klēpj datoru. Uzturoties ārzemēs, Džordžs ieslēdz datoru un attālināti piekļūst personas datiem, kas glabājas uzņēmuma datubāzēs, lai sagatavotu rakstiskas piezīmes. Klēpj datora ieviešana trešajā valstī un attālināta piekļuve personas datiem no trešās valsts nekvalificējas kā personas datu nosūtīšana, jo Džordžs nav cits pārzinis, bet gan darbinieks un tādējādi pārzina (A) neatņemama sastāvdaļa. Tāpēc nosūtīšana tiek veikta viena un tā paša pārzina (A) robežās. Apstrādi, tostarp attālināto piekļuvi un Džordža veiktās apstrādes darbības pēc piekļuves, veic Polijas uzņēmums, t. i., pārzinis, kurš veic uzņēmējdarbību Savienībā un uz kuru attiecas VDAR 3. panta 1. punkts.

8.2. piemērs. ES esoša pārzina darbinieks dodaskomandējumā uz trešo valsti

Polijā bāzēta uzņēmuma A darbinieks Džordžs dodas uz tikšanos trešajā valstī, līdz ņemot savu klēpj datoru. Uzturoties ārzemēs, Džordžs ieslēdz datoru un attālināti piekļūst personas datiem, kas glabājas uzņēmuma datubāzēs, lai sagatavotu rakstiskas piezīmes. Klēpj datora ieviešana trešā valstī un attālināta piekļuve personas datiem no trešās valsts nekvalificējas kā personas datu nosūtīšana, jo Džordžs nav cits pārzinis, bet gan darbinieks un tādējādi pārzina (A) neatņemama sastāvdaļa. Tāpēc nosūtīšana tiek veikta viena un tā paša pārzina (A) robežās. Apstrādi, tostarp attālināto piekļuvi un Džordža veiktās apstrādes darbības pēc piekļuves, veic Polijas uzņēmums, t. i., pārzinis, kurš veic uzņēmējdarbību Savienībā un uz kuru attiecas VDAR 3. panta 1. punkts. Tomēr var piebilst, ka gadījumā, ja Džordžs kā A darbinieks nosūtītu vai darītu pieejamus datus citam pārzinim vai apstrādātājam trešajā valstī, attiecīgā datu plūsma būtu klasificējama kā nosūtīšana saskaņā ar V nodaļu: no eksportētāja (A), kas bāzēts ES, šādam importētājam trešā valstī.

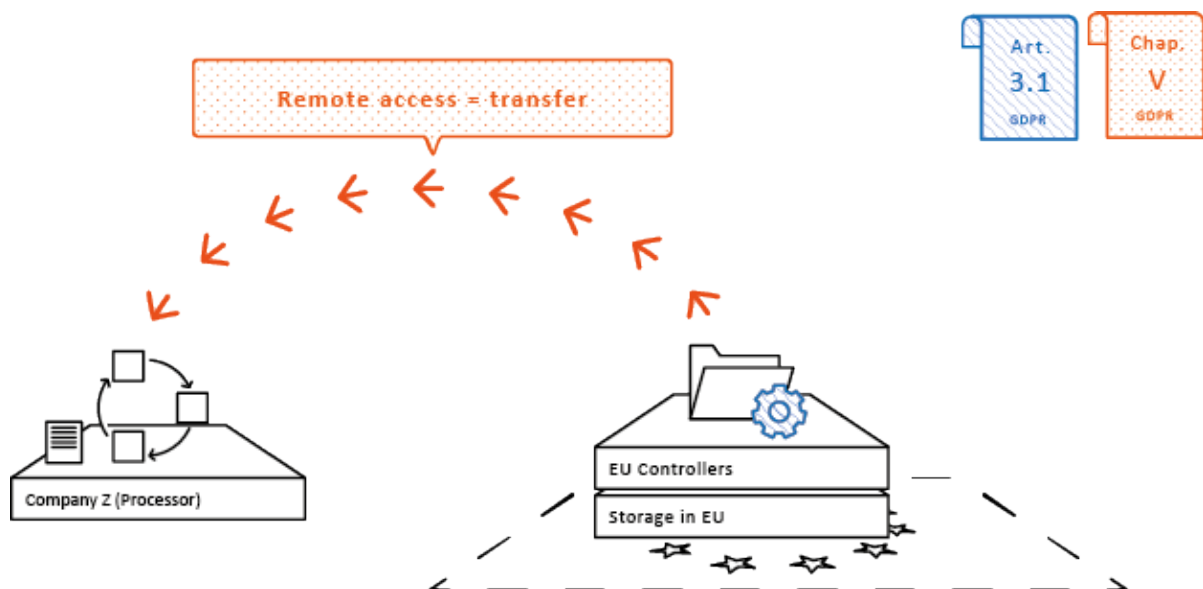
9. piemērs. ES esošs meitasuzņēmums (pārzinis) kopīgo datus ar savu mātesuzņēmumu (apstrādātāju) trešajā valstī

Īrijas uzņēmums X, kas ir mātesuzņēmuma Y meitasuzņēmums trešajā valstī, izpauž savu darbinieku personas datus uzņēmumam Y, lai mātesuzņēmums trešajā valstī tos glabātu centralizētā personāla datubāzē. Šajā gadījumā Īrijas uzņēmums X apstrādā (un izpauž) datus kā darba devējs, kas nozīmē, ka tas ir arī pārzinis, savukārt mātesuzņēmums darbojas kā apstrādātājs. Uz uzņēmumu X saistībā ar šādu apstrādi attiecas VDAR noteikumi saskaņā ar 3. panta 1. punktu, savukārt uzņēmums Y atrodas trešajā valstī. Tāpēc informācijas izpaušana ir kvalificējama kā nosūtīšana uz trešo valsti VDAR V nodaļas izpratnē.

10. piemērs. ES esošs apstrādātājs nosūta datus atpakaļ savam pārzinim trešajā valstī

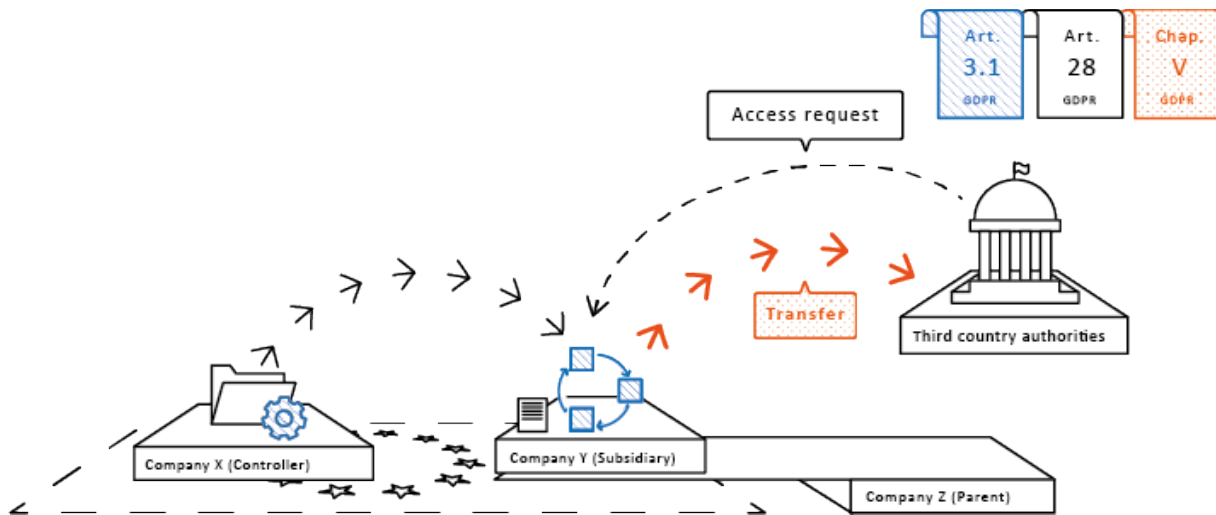
Uzņēmums A — pārzinis, kas neveic uzņēmējdarbību ES, — piedāvā preces un pakalpojumus ES tirgum. Francijas uzņēmums B apstrādā personas datus uzņēmuma A vārdā. B nosūta datus atpakaļ uzņēmumam A. Uz apstrādātāja B veikto apstrādi attiecas VDAR noteikumi par apstrādātāja pienākumiem saskaņā ar 3. panta 1. punktu, jo apstrāde notiek saistībā ar uzņēmējdarbību, ko tas veic ES. VDAR noteikumi attiecas arī uz uzņēmuma A veikto apstrādi, jo uz A attiecas 3. panta 2. punkts. Tomēr, tā kā A atrodas trešajā valstī, uzņēmuma B datu izpaušana uzņēmumam A ir uzskatāma par nosūtīšanu uz trešo valsti, un tādēļ tiek piemērota V nodaļa.

11. piemērs. Trešās valsts apstrādātāja, kas darbojas ES pārzinī vārdā, attālināta piekļuve datiem Eiropas Savienībā

Uzņēmums trešajā valstī (uzņēmums Z), kas neveic uzņēmējdarbību ES, piedāvā apstrādātāja pakalpojumus uzņēmumiem Eiropas Savienībā. Uzņēmums Z, kas darbojas kā apstrādātājs ES datu apstrādātāju vārdā, attālināti piekļūst datiem, kas tiek glabāti ES, piemēram, atbalsta sniegšanas nolūkos. Tā kā uzņēmums Z atrodas trešajā valstī,

šādas attālinātas piekļuves rezultātā dati no ES pārzinim tiek nosūtīti trešās valsts apstrādātājam (uzņēmumam Z) saskaņā ar V nodaļu.

12. piemērs. ES esošs pārzinis izmanto ES esošu apstrādātāju, uz kuru attiecas trešās valsts tiesību akti

Dānijas uzņēmums X, kas darbojas kā pārzinis, piesaista uzņēmumu Y, kas veic uzņēmējdarbību ES, kā apstrādātāju savā vārdā. Uzņēmums Y ir trešās valsts mātesuzņēmuma Z meitasuzņēmums. Uzņēmums Y apstrādā uzņēmuma X datus tikai ES robežās, un ārpus ES neatrodas neviena uzņēmuma struktūra — pat ne mātesuzņēmums Z, kam ir piekļuve datiem. Turklāt no līguma starp uzņēmumu X un uzņēmumu Y izriet, ka uzņēmums Y apstrādā personas datus tikai saskaņā ar uzņēmuma X dokumentētiem norādījumiem, ja vien tas nav jādara saskaņā ar ES vai dalībvalsts tiesību aktiem, kuri attiecas uz uzņēmumu Y. Tomēr uz uzņēmumu Y attiecas trešās valsts tiesību akti ar ārpusteritoriālu iedarbību, kas šajā gadījumā nozīmē to, ka uzņēmums Y var saņemt piekļuves pieprasījumus no trešo valstu iestādēm. Tā kā uzņēmums Y neatrodas trešajā valstī (bet gan ir ES uzņēmums, uz kuru attiecas VDAR 3. panta 1. punkts), pārziņa X veiktā datu izpaušana apstrādātājam Y nav uzskatāma par nosūtīšanu, un uz to neattiecas VDAR V nodaļa. Tomēr, kā jau minēts, pastāv iespēja, ka uzņēmums Y varētu saņemt trešo valstu iestāžu pieprasījumu piekļūt datiem, un, ja uzņēmums Y izpilda šādu prasību, šāda datu izpaušana tiek uzskatīta par nosūtīšanu saskaņā ar V nodaļu. Ja uzņēmums Y, izpildot prasību, pārkāpj pārziņa norādījumus un tādējādi VDAR 28. pantu, uzņēmumu Y uzskata par šīs apstrādes neatkarīgu pārzini saskaņā ar VDAR 28. panta 10. punktu. Šādā situācijā pārzinim X pirms apstrādātāja piesaistīšanas ir jāizvērtē minētie apstākļi, lai nodrošinātu, ka saskaņā ar VDAR 28. pantu uzņēmums izmanto tikai tādus apstrādātājus, kuri sniedz pietiekamas garantijas, ka tiek veikti tehniskie un organizatoriski pasākumi, lai apstrāde notiktu saskaņā ar VDAR noteikumiem, tostarp regulas V nodaļu, kā arī lai nodrošinātu, ka ir spēkā līgums vai tiesību akts, kas reglamentē apstrādātāja veikto apstrādi.